

Asia: VN/28915/2020

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi jokamiehenoikeuden nojalla luonnontuotteita keräävien ulkomaalaisten oikeudellisesta asemasta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Maaseutupolitiikan neuvoston Osaaminen ja työllisyys -verkosto ja Harvaan asutun maaseudun verkosto ovat perehtyneet esitykseen ja toteavat lausuntonaan:

Pidämme kannatettavana lain tavoitetta parantaa luonnontuotteita keräävien ulkomaalaisten oikeudellista asemaa sekä tasapuolistaa luonnontuotealan yritysten kilpailumahdollisuuksia. Laissa säädettävät luonnontuotteiden kerääjän oikeudet ja kerääjän maahan kutsuvien ostajien velvollisuudet vastaavat pitkälti aiemmin viranomaisten ja viisumikutsujayritysten välillä sovellettua aiesopimusmenettelyä, joka on osoittanut toimivuutensa parantaen kerääjien asemaa, keruukäytänteitä ja ansiomahdollisuuksia. Ulkomaalaisilla kerääjillä on keskeinen merkitys luonnontuotteiden talteenottoon, joten kestäviä ja sujuvia toimintatapoja on tärkeää vankistaa. Aiesopimuksen muuttaminen säädösperusteiseksi lisää hyvien käytänteiden velvoittavuutta, yhtenäistää alalla toimivien yritysten toimintatapoja sekä selkeyttää velvollisuuksien noudattamisen valvontaa ja mahdollisten laiminlyöntien seurauksia.

Pidämme hyvänä, että aiempaan aiesopimusmenettelyyn verrattuna laki koskisi kerääjiä maahan kutsuvien yritysten lisäksi muita poimijoille majoitusta tarjoavia yrityksiä, joilla on tarkoitus saada ostettua poimijoilta näiden keräämiä luonnontuotteita. Tämän osalta on tärkeää varmistaa, miten lain soveltaminen ulottuisi ja vaikuttaisi marjatilojen työntekijöihin, jotka voivat vapaa-aikanaan kerätä myös luonnontuotteita. Tämän keruutoiminnan tulisi olla edelleen sujuvaa.

Lakiin esitettyä ostajan velvollisuutta perehdyttää kerääjä luonnontuotteiden poimintaan ja olosuhteisiin Suomessa pidämme tärkeänä. Hyvät toimintatavat tuntemalla vähennetään mahdollisia ristiriitatilanteita esimerkiksi maanomistajien ja maaseudun asukkaiden välillä. Tärkeää on myös se, että kerääjälle järjestetään vaatimusten mukaiset puitteet niin majoituksen,

ruokahuollon kuin keruuvälineiden ja varusteiden osalta ilman kohtuuttomia veloituksia. Viranomaistehtävät näiden velvoitteiden täyttymisen ennakkoarvioinnista ja valvonnasta on lakiesityksessä kirjattu kohtuullisen selkeästi, mutta tarkemmin tulisi kuvata, miten yhteistyö ja tietojen vaihto saadaan sujumaan.

Rutanen Juha

Maaseutupolitiikan Osaaminen ja työllisyys -verkosto (OTE-verkosto)